

Targum Jonathan to Jeremiah

Targum Jonathan to Jeremiah
Facing Targum and Masoretic Text

TL

Timothy A. Lee Publishing

Targum Jonathan to Jeremiah: Facing Targum and Masoretic Text

Copyright © 2024 by Timothy A. Lee

Timothy A. Lee Publishing, Cambridge, England

www.timothyalee.com

@Timothy_A_Lee

@TimothyALeePub

All rights reserved. This publication may not be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher. For permission requests, contact requests@timothyalee.com.

This base text is in the public domain.

<https://github.com/Sefaria/Sefaria-Export/tree/master/json/Tanakh/Targum/Targum>

First Edition 2024

ISBN: 978-1-83651-052-9

CONTENTS

Introduction	vii
Jeremiah	2
Paradigms	223
Maps	237

Introduction

This is a facing parallel edition for Targum Jonathan to Jeremiah. The purpose of this book is to encourage new students and scholars to read and study the ancient Aramaic targums. The book displays the Aramaic targum alongside the facing Hebrew Masoretic Text for comparison.¹

Targum Jonathan is an expansion interpretation of the Prophets. It is more expansive than Targum Onkelos to the Torah. It was probably composed in the second century. It was edited by the seventh century, since when referring targums of the Prophets the Babylonian Talmud cites Targum Jonathan.² Beyond Jonathan, few other targums exist the Prophets. This reflects the reality that the books of the Prophets were less popular than the Torah for Medieval Judaism.³

¹ Should the reader wish to study the text in English, then translations are available. See especially the editions from T & T Clark, such as Daniel J. Harrington and Anthony J. Saldařini, eds. *Targum Jonathan of the Former Prophets*. Vol. 10. Aramaic Bible. T & T Clark: Edinburgh, 1987.

² C. T. R. Hayward. “The Aramaic Targums.” In: *The New Cambridge History of the Bible. Volume 1: From the Beginnings to 600*. Ed. by James Carleton Paget and Joachim Schaper. Cambridge: Cambridge University Press, 2013, pp. 218–241, p. 238.

³ ibid., p. 223.

What are targums?

With the ubiquity of Hebrew in Israel today, one can forget there was a time when the Hebrew Bible had to be translated to be understood by Jews who no longer spoke Hebrew. The Septuagint served this purpose for the Greek-speaking Jews in Egypt, and also for many others in Palestine. For the Aramaic-speaking Jews from Babylonia to Palestine they instead turned to Aramaic translations, or targums/targumim.⁴ Targums existed at least from the late Second Temple period, for some targums were found among the Dead Sea Scrolls (4QtgLev, 4QtgJob, 11QtgJob).⁵

The name targum derives from the Aramaic noun תָּרְגּוּם meaning translation, interpretation, or explanation.⁶ Targums exist for all books of the Hebrew Bible except Daniel, and Ezra–Nehemiah which are books that already contain significant sections in Aramaic. The origin of targums is vague, perhaps the Synagogue for reading and interpreting texts, or school curricula.⁷

The translation philosophy of targums is generally to make the meaning of the Hebrew clear.⁸ Thus targums are not straightforward translations, but involve interpretation. Sometimes targums did not translate detrimental verses like David and Bathsheba. Targums can at times reduce interpretive options, and they can also iron out inconsistencies. For example, the Hebrew text of Genesis 1:27 and 2:7 uses two different verbs for God's creation of humankind, בָּרַא ‘create’ and יִצְחַק ‘form’ respectively. However, Targum Onkelos reads בָּרַא in both verses.⁹ Thus targums

⁴ The plural is either targumim or targums.

⁵ These are also referred to as 4Q156, 4Q157, and 11Q10 respectively. In addition even the Aramaic Genesis Apocryphon, classified as rewritten scripture contains some places of simple Aramaic targum-like translation from Genesis 14, Joseph A. Fitzmyer. *The Genesis Apocryphon of Qumran Cave I. A Commentary.* Biblica et Orientalia 18. Rome: Pontificio Istituto Biblico, 1966.

⁶ Hayward, “The Aramaic Targums,” p. 218.

⁷ *ibid.*, pp. 235–236.

⁸ *ibid.*, p. 226.

⁹ Cited in *ibid.*, p. 227.

are not straightforward translation, but involve interpretation. This differs to the Septuagint which is generally straightforward phrase-for-phrase translation.

The name Onkelos refers to the supposed author of the Targum to the Pentateuch.

תרגם של תורה אונקלוס חגר אמרו מפי ר' אליעזר ור' יהושע תרגום של נביאים יונתן בן עוזיאל אמרו מפי חני זכריה ומלאכי (Megillah 3a, in Babylonian Talmud)

'The targum of the Torah was composed by Onkelos the convert they say from the mouth of Rabbi Eliezer and Rabbi Yehoshua. The targum of the Prophets was composed by Jonathan ben Uzziel they say from the mouth of Haggai, Zechariah, and Malachi.'

Onkelos is the Eastern pronunciation of Aquila, a second century CE Jew who revised the Greek Septuagint in a very literal manner similar to Onkelos. Likewise, the targums to the Prophets, Targum Jonathan gets its name from the Aramaic for Theodotion, another name linked with the revision of the Septuagint. However, these names are misleading, and connections with the Septuagint revisers is unlikely. The Talmud admits the history is unclear, going on in the same passage to say that targums existed before Onkelos and Jonathan, allegedly as far back as Ezra in the fifth century BCE.

Sources

The Aramaic targum text in this book is vocalised according to the Yemenite Taj 'crown'. These Yemenite Jews preserved the targum texts and maintain the tradition of reading the Torah in

both Hebrew and Aramaic.¹⁰ The text is available under a CC-BY-SA licence.¹¹ The Hebrew Masoretic Text used in this book is that of the Leningrad Codex, as transcribed in the Westminster Leningrad Codex project, which is in the public domain. All poetic divisions are based on the first edition of *Biblia Hebraica*.¹²

Contact

If a reader finds an issue with this book, or wishes to suggest an improvement, please email: reader-suggestions@timothyalee.com.

Acknowledgments

Thanks to all those who discussed producing this book in Cambridge.

Emmanuel College, Cambridge
15th May, 2024.

Timothy A. Lee

¹⁰ For a modern critical edition, see Alexander Sperber. *The Bible in Aramaic. Based on Old Manuscripts and Printed Texts. Vol 2. The Former Prophets, according to Targum Jonathan*. Brill: Leiden, 1959 Alexander Sperber. *The Bible in Aramaic. Based on Old Manuscripts and Printed Texts. Vol 3. The Later Prophets, according to Targum Jonathan*. Brill: Leiden, 1962.

¹¹ <https://github.com/Sefaria/Sefaria-Export/tree/master/json/Tanakh/Targum/Targum%20Jonathan/Prophets>.

¹² Rudolf Kittel, ed. *Biblia Hebraica*. Leipzig: J. C. Hinrichs, 1906.

Facing parallel texts

תרגום יונתן על ירמיהו

1 פְתַגְמִי נְבוֹאת יְרָמִיּוֹ בֶּרֶךְ קֹוְהַן מִן רֵישִׁי מְשֻׁרֶת כְּהַנִּיא
מִן אַמְרָכְלִיא דְהַוּ בִּירוֹשָׁלָם נְבָרָא דְקָבֵל אֲחִסְנָתִיא
בְּעַתּוֹת בְּאָרֶץ שְׁבָטָא בְּגִימָן: **2** דְהַנוּ פְתָגָם נְבוֹאה מִן קָרְם יְהִ
עִמָּיה בְּיוּמִי יָאָשִׂיה בֶּר אַמְוֹן מֶלֶךְ שְׁבָטָא דְבִית יְהוּדָה בְּתִלְתָּה
עִסְרֵי שְׁנַיִן לְמִמְלָכִיה: **3** וְהַנוּ בְּיָמֵי יְהוּקִים בֶּר יָאָשִׂיה מֶלֶךְ
שְׁבָטָא דְבִית יְהוּדָה עַד דְשְׁלִימָא חֶדֶא עַשְׁרֵי שְׁבָטָא דְבִית
יְהוּדָה עַד דְשְׁלִימָא חֶדֶא עַשְׁרֵי שְׁנַיִן לְצְדִיקָה אֲחוֹתִי בֶּר
יָאָשִׂיה מֶלֶךְ שְׁבָטָא דְבִית יְהוּדָה עַד דְאַתָּא נְבוּכְדָנָצֶר מֶלֶךְ
דְּבָבֶל וְאַרְעֵר עַל יְרוּשָׁלָם תְּלַת שְׁנַיִן וְאַגְּלֵי עַמָּא דְּבָבֶה בְּיַרְחָא
תְּמִישָׁאָה: **4** וְהַנוּ פְתָגָם נְבוֹאה מִן קָרְם יְהִ עַמִּי לְמִימָר:
5 עַד לֹא בְּרִיתְךָ מִמְעִין אֲתָקָנָתֶךָ וְעַד לֹא אֲתִיתָא לְעַלְמָא
זְמִינָתֶךָ נְבִי מְשֻׁקֵּי כָּס דְלֹנִיט לְעַמְמִיא מְנִיתָךְ:

6 וְאַמְרִית קָבֵיל בְּעוֹתִי יְהִ אֱלֹהִים הָא לִית אָנָא יְדָע
לְאַתְנָבָאָה אֲרִי רְבִי אָנָא וּמִשְׁרוּתִי עַקָּא וְגַלְוִי אָנָא מְתָנָבִי
עַל עַמָּא חֶדֶין:

7 וְאָמָר יְהִ לֹא לֹא תִּמְרֵר רְבִי אָנָא אֲרִי לְכָל אַתָּר דְּאַשְׁלָחִינְךָ
תְּהַפֵּךְ וַיְתֵּכְלֵךְ דְּאַפְקָדִינְךָ תְּהַנְּבֵי:

8 לֹא תִּדְחַל מִן קָרְמִידָוֹן אֲרִי בְּסַעַךְ מִימָרִי לְשִׁיזְבּוֹתֶךָ
אָמָר יְהִ:

9 וְשַׁלֵּחַ יְהִ יְת פְתַגְמִי נְבוֹאתֶךָ וְסַדֵּךְ בְּפּוּמִי וְאָמָר יְהִ לֹא הָא
שְׁיוֹתִי פְתַגְמִי נְבוֹאתִי בְּפּוּמָה: **10** חִזְיָה דְמִנִּיתָךְ יוֹמָא חֶדֶין עַל
עַמְמִיא וְעַל מֶלֶכְנָתָא לְמַעְקָר וְלִתְרָעָא וְלְאַבְדָּא וְלִפְגָּרָא וְעַל
בֵּית יִשְׂרָאֵל וְלִמְבָנֵי וְלִקְיָמָא:

11 וְהַנוּ פְתָגָם נְבוֹאה מִן קָרְם יְהִ עַמִּי לְמִימָר מָה אַתְ חִזְיָה יְרָמִיה

ירמיהו

1 דברי ירמיהו בְּנֵי-קָרְבָּן מִן-הַלְּהָנוֹם אֲשֶׁר בְּעִנְתּוֹת
בָּאָרֶץ בְּנִימָן: **2** אֲשֶׁר הִיא דָּבָר-יְהוָה אֱלֹהִים יְהוָה
בָּזְאָמָן מֶלֶךְ יְהוָה בְּשִׁלְשָׁעַשְׂרָה שְׁנָה לְמֶלֶכוֹ: **3** וַיֹּהֶי בַּיּוֹם
יְהוָקִים בָּנוֹי-אַשְׁׁדָה מֶלֶךְ יְהוָה עַד-תִּהְיוּ עַשְׂרָה שְׁנָה
לְצִדְקָהִי בָּנוֹי-אַשְׁׁדָה מֶלֶךְ יְהוָה עַד-גָּלוֹת יְרוּשָׁלָם בְּחִרְשָׁ
הַחֲמִישִׁי: **4** וַיֹּהֶי דָּבָר-יְהוָה אֲלֵי לְאָמָר:

וּבְפָרָם פְּצָא מְרַחְם אָזָרָה **5** בְּפָטָרָם אַצְוֹרָךְ בְּפָטָן יְדֻעָהִיךְ
הַקְּדָשָׁתָךְ **6** נִבְיא לְגָנִים נִתְפִּיךְ:
וְאָמָר אֶתְנָא יְהוָה תָּגַה לְאִירָעַתִּי דָּבָר כִּי-נָעַר אָנָכִי: **7** פ
אֶל-הָאָמָר נָעַר אָנָכִי
וְאֶת כָּל-אֲשֶׁר אַצְוֹחַ תָּלַךְ
תִּרְבֶּר: **8** אֶל-תִּירְאָמְבָנִים
נָאָס-יְהוָה:
9 וַיָּשַׁלֵּחַ יְהוָה אֶת-יְהֹוָן וַיָּגַע עַל-פִּי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֲלֵי הַנֶּה
נִתְפִּיכְיָה בְּפִיכְךָ: **10** רְאָה הַפְּקָדָתִיךְ | הַיּוֹם תָּהַג עַל-גָּנוֹם
וְעַל-הַמְּמִלְכּוֹת לְנַטוּשׁ וּלְנַחֲזֵן וְלְהַאֲבִיד וְלְהַרְבֵּס לְבָנּוֹת
וּלְגָטוּעַ: **11** וַיֹּהֶי דָּבָר-יְהוָה אֲלֵי לְאָמָר מִה-אַתָּה רָאָה יְרַמְּיָהוּ וַיֹּאמֶר
מִכָּל שָׁקֵד אֲנִי רָאָה: **12** וַיֹּאמֶר יְהוָה אֲלֵי הַיְּטַבֵּת לְרָאֹות

אֲרָמוֹת עַלְלָא דָמָן דָאֶכְלָ מִנִיה תִיב לְמִימָה וּכְשִׁירוֹ חַצְדָה
עוֹמֵר אֲרָמוֹתָא דַעַד לֹא מִקְרָבֵין מִנִיה כְהַנִיא בְנֵי אַחֲרֹן
קִוְרְבָנִיא עַל מִרְבָחָא מִן דָאֶכְלָ מִנִיה מִתְחִזֵב אָף כֵן כֵל
בְּזַיְחוֹן דָבִית יִשְׂרָאֵל יְחֻזּוֹן בִּשְׁתָא תִיתְיַי עַלְיָהוֹן אָמֵר
יְיָ:

⁴ קִבְרָיו פְתַגְמָא דִי בֵית יַעֲקֹב וּכֶל זְרַעַת בֵית יִשְׂרָאֵל:
⁵ כְדַנְנוּ אָמֵר יְיָ מַה אַשְׁפָחוֹ אֶבְהָתְכוֹן בְמִימָרִי שָׁקָר אָרִי

אַתְרַחְקָיו מִדְחַלְתִּי וּטְעוֹו בְתַר טַעַוָתָא וְהַו לְלָמָא:

⁶ וְלֹא אָמְרוּ נִדְחָל מִן קָדָם יְיָ דָאֶסְיךָ יִתְנַא מַאֲרָעָא דְמִצְרָים
דַדְבָר יִתְנַא בְמִדְבָרָא בְאָרָעָמִישָׁר וְחַרְבוֹ בְאָרָעָצְדִיא
וְטוֹלִילְמֹתָה בְאָרָעָדְלָא עֲדָא בְהָאָנָשׁ וְלֹא אַתְהַזֵּב אָנָשָׁא
פְמָנוּ:

⁷ וְאַעֲלִיתָ וְתַכּוֹן לְאָרָעָדְיִשְׂרָאֵל דְהַוָת מַנְצָבָא כְכֶרֶמְלָא
לְמִיכָל אֲבָה וְטוֹבָה וְעַלְתָוָן וְסָאִיבָתוָן יִתְאָרָע בֵית שְׁכִינָתִי
וְאַחֲסָגָה שְׁוִיתָוָן לְפּוֹלְחָן טַעַוָתָא:

⁸ כְהַנִיא לֹא אָמְרוּ נִדְחָל מִן קָדָם יְיָ וּמַלְפֵי אָוִרִיתָא לֹא
אַלְיָפוּ לְמִידָעָד דְחַלְתִּי וּמַלְכִיאָא מִרְדוֹ בְמִימָרִי גַבְיאָי
שָׁקָרָא מִתְנַבֵּן בְשָׁוּם טַעַוָתָא וּבְתַר דְלָא יִתְנַוְן לְהַוָן אַזְלָוָן
⁹ בְּכָנוּ אָנָא עַתִיד לְאַתְפְרָעָא מַנְכָנוּ אָמֵר יְיָ יִמְן בְנֵי בְנִיכָוּן
דָאָם יַעֲבְדוּן כְעַובְדִיכָוּן אָנָא עַתִיד לְאַתְפְרָעָה:

¹⁰ אָרִי עַבְרוּ לְגַנּוֹת כְתָאי וְחַזּוֹ וּלְמִדְינָת עַרְבָּאי שְׁלָחוּ
וְאַסְפְּכָלוּ לְחַדָּא וְחַזּוֹ עַמְמִיאָא דְגָלָן מִפְרָךְ לְכָרָךְ וּמִמְדִינָה
לְמִדְינָה נִטְלָיוּ יִתְשֻׁוְתָהָוּ וּמִוּבָלָיוּ לְהַוָן עַמְהַוָן וּבְאַתָר
דְאַינוּן שְׁרוֹן פְּרָסִין יִתְשְׁבְנִידָהוֹן וּמִקְיָמִין יִתְשֻׁוְתָהָוּ
וּסְגִידָהוּן לְהַוָן אִידָא הִיא אֹוְמָה וְלִישָׁן דְעַבְדָת כּוֹתְכָוּן בֵית
יִשְׂרָאֵל:

¹¹ הָא עַמְמִיא לֹא שְׁבָקוּ פּוֹלְחָן טַעַוָתָא וְאַינוּן טַעַנוּ דְלִית
בְהַוָן צְרוֹד וְעַמִּי שְׁבָקוּ פּוֹלְחָנִי דִי בְדִילִיה אָנָא מִיתִי
עַלְיָהוֹן יִקְרָא וְאַזְלָוּ בְתַר דְלָא יִתְנַוְן לְהַוָן:

4 שְׁמַעַי דָּבָר־יְהוָה בֵּית יַעֲקֹב וְכָל־מִשְׁפָחֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל:
5 בֶּה | אָמַר יְהוָה

כִּי רַחֲקָיו מַעַלִּי
6 מִה־מִצָּאוֹ אֶבְוֹתֵיכֶם בַּיּוֹלֵדָה
 וַיַּלְכֵי אֶחָרִי הַקָּבָל וַיַּהֲבִלוּ:

מְאָרֶץ מִצְרָיִם
 בָּאָרֶץ עֲרָבָה וְשִׁיחָה
 בָּאָרֶץ צִיָּה וְצַלְמֹות לֹא־עָבָר בָּה אִישׁ וְלֹא־יִשְׁבֶּן
 אָדָם שֵׁם:

7 וְאֶבְיָה אֶחָכֶם אֶל־אָרֶץ הַכְּרָמֵל לְאַכְלָ פְּרִיָּה וְטַבְבָּה
 וְתָבָאָו וְתִפְמַזְזֵא אֶת־אָרְצִי וְנִחְלַתִּי שְׁמַם לְתֹועֶבה:

8 הַפְּהֻנִים לֹא אָמְרוּ אֲנָה יְהוָה
 וְתִפְשֵׂר הַתּוֹרָה לֹא יְדַעֵנוּ בַּי
 וְהַגְּבִיאִים גַּבְעָה בְּפָעַל וְאֶחָרִי לְאִיוּצָל הַלְּכוֹ:
9 לְכֹן שָׁד אֶרְיךְ אֶחָכֶם נָאָמֵן־יְהוָה וְאֶת־בְּנֵי בְּנֵיכֶם אֶרְיךְ:

10 כִּי עֲבָדוּ אֱלֹהִים יְרָאוּ וְקָדְרָ שְׁלֹחוֹ וְהַתְּבֹונָנוּ מְאֹד
 וְרָאוּ הַן קִתָּה כּוֹזָאת:

11 תְּהִימֵר גּוֹי אֶלְהִים
 וְעַמִּי הַמֵּר כְּבָזָדוֹ בְּלֹזָא יוֹעֵיל:

12 אַתָּא בְּלֹה שְׁמִיא עַל כֶּדֶין עַל אֶרְעָא דִּישָׂרָאֵל דְּעַתִּיד
לִמְחַרְב וְעַל בֵּית מִקְדָּשָׁא דְּעַתִּיד לְאַצְטָרָה וְעַל
דֻּעֲבָרֵינו בַּיְשָׁוֹן עֲבָדוּ עַמִּי לְחַדָּא אָמַר יְהָוָה:

13 אָרִי תְּרַתִּין בַּיְשָׁוֹן עֲבָדוּ עַמִּי פּוֹלְחָנִי שְׁבָקוּ דִּי בְּדִילִיה אָגָּא
מִתִּי עַלְיהָוָן יְקָרָא כְּמַבּוּעַ דְּמַיְינַן דְּלָא פְּסִיק יוּשָׁעַו בְּתַר
פְּעוֹתָא דְּאִינְנוּ לְהָוָן כְּנוֹבֵין תְּבִירֵינו דְּלָא יְכָלֵינוּ לְקֹמָא
מִיאָ:

14 הַכְּעַבְדָּא חָזָה יִשְׂרָאֵל אָם יְלִיד בִּתְאָה הוּא מִדְיָן אַתְּמָסֶר
לְבָזּוּזָן:

15 עַלְוָה יְכָלֵין מַלְכִיא יְרִימְיוֹן קָלְהָזָן וְשָׁוֹ אֶרְעִיה לְצָדוֹ
קְרוּוּהָי צְדִין מַבְלִי יְהָבִיב:

16 אָף בְּנֵי מִפְּיס וְתְּחִפְנָחָס יְקָטְלָיו גְּבָרָה וְיְבָזָן נְכָסָה:

17 הַלָּא דָא פּוֹרְעָנוֹתָא תְּתַעֲבֵיד מַנִּיךְ עַל דְּשְׁבָקָתָה יְתַ פּוֹלְחָנָא
רְיֵי אַלְהָה דְּאַחֲזָה אָוְרָחָא תְּקָנָא וְלֹא הַלִּיכָּהָא בָּהָ:

18 וְכָעַן מָה לְכֹן לְאַתְּחַבְּרָא לְפְרֻעה מַלְכָא דְּמַצְרִים לְמַרְמִי
דְּכוּרִיכָוּן בְּנָהָרָא וְמָה לְכֹן לְמַגּוֹר קָוִם עַם אֲתוֹרָה
לְאַגְּלָה יְהָכֹן לְהַלָּא מַעֲבָר פְּרָתָה:

19 אִתְּתִּי עַלְךָ יְסָוִרְיָן וְלֹא מַנְעָקָא מַבִּשְׁתִּיד וְעַל דְּלָא
תְּבַתָּא לְאוּרִיהָא פּוֹרְעָנוֹתָא תְּתַעֲבֵיד מַנִּיךְ וְדָעִי וְחוֹזֵי
אָרִי בְּיִשְׁתָּא וְמַרְיִידָא אִתְּתִּי עַלְךָ יְרֹוּשָׁלָם עַל דְּשְׁבָקָתָה יְתַ
פּוֹלְחָנָא רְיֵי אַלְהָה וְלֹא שְׁוִיחָה דְּחַלְתִּי לְקַבֵּל עַיְינָךְ אָמַר
יְיָ אֶלְהִים צְבָאות:

20 אָרִי מַעְלָמָא תְּבָרִית נִיר עַמְמִיא מַצּוּרִיכָוּן קְסָקִית
חַנִּיקִיכָוּן וְאַמְרָתָהוָן לֹא נּוֹסִיף עוֹד לְמַעֲבָר עַל מִימְרָד
אָרִי עַל רַמְאָמַנְטָלָא וְתָחוֹת כָּל אַיִלָּן עַבּוֹר אֹתָ פְּלַחָה
לְטַעַנְתָּא:

21 וְאָנָא קְוֹמָתָכָוּן קְרָמִי כְּמַנְצָב נְפָנָא בְּחִירָא כּוֹלָכָוּן עֲבָדִי
קְשׁוּט וְאַיְכָדִין אַשְׁתְּגַתִּין קְרָמִי בְּעַוְּבָדִיכָוּן מַקְלָקָלִיא

12 שְׁמוֹ שָׁמִים עַל־זֹאת וּשְׁעָרוֹ חֶרְבּוֹ מֵאָד נָסְמִיחָוָה:

13 כִּי־שְׂתִּים רְעוֹת עֲשָׂה עַמִּי אָתִי עַזְבוֹ מִקּוֹר | מִים חַיִם לְחַצֵּב לָהֶם בָּאָרוֹת בָּאָרֶת נְשָׁבָרִים אֲשֶׁר לֹא־יכְלִי הַמִּים:

14 הַעֲבָרֶל יִשְׂרָאֵל אָסִיְלִיד בֵּית הַוָּה מִדּוֹעַ הָיָה לְכָזוֹ:

15 עַלְיוֹ יִשְׁאָנוּ כְּפָרִים נְתַנְנוּ קָולָם

נְצָחוֹן וִישְׁרִתוֹ אֶרְצֹו לְשָׁמֶה עָגָיו נְצָתָה מִבְּלִי יָשָׁב:

16 גַּמְ-בְּנִי־נָפָךְ וְתַחַפְנָס וְרַעֲוֵךְ קְדָךְ:

17 הַלֹּא־זֹאת פְּעִשָּׂה־לְךָ עַזְבָּךְ אֶת־יִהּוָה אֱלֹהֵיךְ בְּעַת מַזְלִיכָךְ בְּקָרְךָ:

18 וְעַתָּה מַה־לְךָ לְבָרֶךָ מִצְרָיִם לְשֹׁתּוֹת מֵי שָׁחוֹר וְמַה־לְךָ לְבָרֶךָ אֲשֶׁר

19 תִּנְסַבֵּךְ רְעֵתֶךְ וּמִשְׁבּוֹתֶיךְ תַּוְכַּחַךְ וּרְעֵי וּרְאֵי כִּירְעֵעַ וּמָר עֻזְבָּךְ אֶת־יִהּוָה אֱלֹהֵיךְ וְלֹא פְּחַדְתִּי אֶלְיךָ נָסְמִיאָנִי יִהּוָה צְבָאוֹת:

20 קְיִ מְעוֹלָם שְׁבָרָהִי עַלְךָ נְפַקְדֵי מֹסְרָתִיךְ

וְתַאֲמְרֵי לֹא אַעֲבֵד קְיִ עַל־כָּל־גְּבֻעָה גְּבֻהָה וְתַחַת כָּל־עַז אַעֲבֹר רַעֲנֵן אַתְ צָעה זָנָה:

21 וְאַנְכִי נְטַעַתִּיךְ שְׁרֵךְ

סָוִרִי תְּגִפֵּן נְכִרְיָה וְאַזְדֵּבְנָתְךָ לִי

14 אַתְּחֹרִי מֶלֶמֶעֶבֶד בֵּישָׁא לְבָקָר יְרוֹשָׁלָם דְתַתְפְּרָקִין עַד
אִימְתִּי יוֹרְכָו וַיְתַקְנִימָן עֲבָדִי אָוָס דַי בְּנוֹיךְ:

15 אֲרִי קָל נְבִינָא דְמַתְנָבָן עַלְיהָן דְגִילָוֹן עַד דְפָלוֹחַ
לְעַגְלָא דַי בְּדוֹן וַמְבָשָׂרִי בְשָׂוָרָן בִּישָׁוֹן וַיְתַוְּנֵן עַלְיהָן עַל
דְאַשְׁתַעַבְדוֹ לְצַלְמָא דְאַקְים מִיכָה בְטִיקָא דְבִית אַפְרִים:

16 אֲרָכָרוֹ לְעַמְמִיא הָא בְשָׁרוֹ עַל יְרוֹשָׁלָם אָמָרוּ מִשְׁרִיתָ
עַמְמִין חַטּוֹפָיו בְקַטּוֹפָיו אַתָּה מְאָרָע רְחִיקָא וַיְשָׁרוֹן עַל
קְרֻנְיאָ דְבִית יְהוָה וַיְרִימָן עַלְיהָן קְלָהָן:

17 קְנָטְרִי חַקְלָוֹ הָוֹ עַלְתָה מְסֻחוֹר סְחוֹר אֲרִי עַל מִימָרִי
סְרִיבָת אָמָר יְהָיָה:

18 אָוֹרְחָתָךְ בִּישָׁתָא וְעוֹבֵדָךְ מִקְלָקְלִיא גַּרְמוֹ אַלְיוֹ לִיהְ דָא
בִּישָׁתָא וְמְרָדָא אִתְּהָי עַלְךְ יְרוֹשָׁלָם עַד דְאַתְבָר רְשָׁעָ
לְבִיךְ:

19 אָמָר נְבִיא מַשִּׁי מַעַי כִּיּוֹן לִי זַעַם סְמָךְ לְבִי הַמִּי לִי לְבִי
לֹא שְׁתִיק אֲרִי קָל צְוָתָ קְרֻנָא שְׁמִיעָת נְפָשִׁי וְבָבוֹת עֲבָדִי
קְרֻבָא:

20 תְּבָרָא עַל תְּבָרָא יְתַעַרְעָ אֲרִי אַתְבּוֹיזָת כָּל אַרְעָא בְתִכְרִיף
חַרְבָּת אֲרָעִי זָמָן חַדָּא כָּל קְרֻנָא:

21 עַד אִימְתִּי אָנָא חַיִו סְכוֹן אַשְׁמָעָה כָּל קְרֻנָא:

22 אֲרִי אַטְפְּשָׁו עַמִּי מִידָע דְחַלְתִּי לֹא אַלְיִפְיָ בְנֵינוֹן טְפַשְׁיָן אַינוֹנוֹ
וְלֹא סְוִיכָלְתָנוֹן אַינוֹנוֹ חַכִּימָן אַינוֹנוֹ לְאַבְאָשָׁא וְלֹא אָטְבָא לְיהָ
אַינוֹנוֹ יָדָעָנוֹ:

23 חַזְוִיתִי יְתָאָרָה אָזְדִיא וְרַקְנִיא אַסְתְּבָלִית בְשָׁמְנָא וְהָא
לֹא מִזְתְּרִין נְהֹרִידָהוֹן:

24 חַזְוִיתִי טְוִרִיא וְהָא זַיְעָן וְכָל רַמְתָא אַתְפְּרָקָא:

25 חַזְוִיתִי וְהָא לִיהְ עַמָּא שְׁרִי עַלְהָ וְכָל עַזְבָא דְשָׁמְנָא אַטְלָטָלָה:

26 חַזְוִיתִי וְהָא אַרְעָא דְיִשְׁרָאֵל דְהָוָה מְנַצְבָא כְכַרְמָלָא תְּבָתָ
לְמַחְיוֹ בְמִדְבָּרָא וְכָל קְרֻנָה אָזְדִיאָה מִן קָרְדָם יְיָ מִן קָרְדָם
תְּקוֹף רְגִינִיה:

לְמַעַן תָּשִׁיעַ
כִּבְסֵי מֶרֶעָה לְפָנֵי יְרוֹשָׁלָם
עֲדָמָתִי תָּלֵינוּ בְּקָרְבָּךְ מִחְשְׁבּוֹת אָנָּךְ:
כִּי קָוֵל מְגִיד מִזְנָה **14**
וּמְשֻׁמֵּעַ אָנוּ מִתְרָא אָפְרִים: **15**

הַשְׁמִיעוּ עַל־יְרוֹשָׁלָם
הַזִּקְרָרִוּ לְגַוְיִם הַנֶּהָרָה
נְצָרִים בְּאַיִם מִאָרֶץ תִּפְרַחְתָּךְ
וַיִּתְנַנּוּ עַל־עָרֵי יְהוּדָה קְוָלָם: **16**
כַּשְׁמָרְרִי שְׁלָדִי **17**

הַיּוּ עַלְיהָ מִסְבָּיב
כִּי־אָתִי מִרְתָּה נְאָסְמִיחָוָה: **18**
דְּרָכֶךָ וּמַעְלָלֶיךָ עַשְׂוֹ
כִּי נָגַע עַד־לְבָךְ: ס **זָאת רְעֵתֶךָ כִּי מֵרָא**

אוֹתְלָה קִירּוֹת לְבֵי
הַמְּהַלְּלִי לְבֵי
לְאָחֶרְיוֹשׁ **19**
שְׁמַעַת תְּרִיעַת מְלֹחָמָה:
כִּי קָוֵל שׁוֹפֵר נְקָרָא **20**
כִּי שְׁדָךְהָכָלָה אֶרְאָה־גָּסָס **21**
בְּנֵים סְכָלִים הַמְּהַ
אָשְׁמָעָה קָוֵל שׁוֹפֵר: ס **22**
אָוֹתֵי לְאָיְדָיו
וְלֹא גְּבוּנִים הַמְּהַ
חֲכָמִים הַמְּהַהָּרָעָה **23**
רְאִיתִי אֶת־הָאָרֶץ וְהַנְּהָרָתָה וְבָהָוָה וְאֶל־הַשְּׁמָנוֹם וְאַיִן
אוֹרְם: **24**
רְאִיתִי הַהָּרִים וְהַנֶּהָרִים רָעִשִׁים וְכָל־הַגְּבֻעוֹת הַתְּקִלְקִלוֹ: **25**
רְאִיתִי וְהַנֶּהָרָה אֲיוֹן הָאָדָם וְכָל־עֹזֶף הַשְּׁמִינִים נְדָדוֹ: **26**
רְאִיתִי וְהַנֶּהָרָה הַכְּרָמָל הַמְּדָבָר וְכָל־עָרִיו נְתַצְּלָה
מִפְנֵי יְהוָה מִפְנֵי חֶרְוֹן אֲפֹוָ: **27** **כִּירְכָּה אָמַר יְהוָה**

יְהוּדָה וַיְהִי עֲבֹדֹתִי וַיְהִי עֶמֶד וַיְהִי דָּשְׁתָּאָרוּ בְקָרְפָּא הָרָא מִן
מוֹתָא וּמִן חִרְבָּא וּמִן כְּפָנָא בַּיד נִבְכְּדָאצָר מַלְכָא דְּבָבֵל
וּבַיד בָּעֵלי דְּבָבִיהָוּן וּבַיד דְּבָעַן לְמַקְטָלָהָוּן וּוּמְחִינָוּן לְפָתָגָן
דְּחַרְבָּ לֹא יְחֹסֵעַלְיָהָוּן וֹלָא יְחֻמּוֹל וֹלָא יְרַחָם: ⁸ וְלֹעֲמָה הָדִין
תִּימְרָר בְּדָנָן אָמָר יְהָנָא יְתִיב קְרָמָהָוּן וַתְּאֹרֶחָתָי וַתְּ
אֹרֶחָמוֹתָא: ⁹ דִּיְתִיב בְקָרְפָּא הָרָא וַתְּקַטֵּיל בְּחִרְבָּא וּבְכְפָנָא
וּבְמוֹתָא וּדְיָפָוק וּוּשְׂתָמָע לְכַשְּׁדָאִי דְּצִירָנוּ עַלְיכָו וַתְּחַי וַתְּהִי
לִיה נְפִשָּׂה לְשִׁזְבָּא: ¹⁰ אָרַי חַל רָגְנוֹי בְקָרְפָּא הָרָא לְבִשָּׁא
וֹלָא לְטָבָא אָמָר יְהָנָא דְּמַלְכָא דְּבָבֵל תְּחַמֵּר וּיוּקְדִינָה
בְּנוֹרָא: ¹¹ וְלֹבֵית מֶלֶךְ שְׁבָטָא דְּבִית יְהוּדָה קְבִילָי פָתָגָןָא דָיִן:

¹² בֵּית הָדוֹד בְּדָנָן אָמָר יְהָנָא לְצִפְרָא דִינָא וּשְׂיוּבוֹ אַנְיָסָא
מִינְדָּא נִיסָּא לִיה דְלָמָא יְדָלָק כָּאַשְׁפָּא רָגְנוֹי וּשְׂיָצִי וֹלָא
יְהִי חַיָּס מִן קָדָם בִּישָׁוֹת עַזְבָּדִיכָו:

¹³ הָנָא שָׁלַח רָגְנוֹי עַלְךָ דִּיְתָבָא בְתִוקְפָּא בְקָרְיוֹן כְּרִיכָו
אָמָר יְהָנָא דְּאָמְרָיָן מִן יְחֹות עַלְנָא וּמִן יְעוֹל בְּבִירְנִינָא:
¹⁴ וְאַסְעָר עַלְיכָו כְּפִירָי עַזְבָּדִיכָו אָמָר יְהָנָא וְאַדְלִיק אַשְׁתָּא
בְקָרְוָהָא וְתְשִׁצָּי בְכָל סַחְרָנָהָא:

כְּדָנָן אָמָר יְהָנָא חֹות לְבֵית מֶלֶךְ שְׁבָטָא דְּבִית יְהוּדָה 22
וְתַהְנֵבִי חַמְן יְתִ פָתָגָןָא הָדִין: ² וְתִימְרָר קְבִיל פָתָגָןָא
דָיִן מֶלֶךְ שְׁבָטָא דְּבִית יְהוּדָה דִּיְתִיב עַל כּוֹרְסִי דָוָד אַת וְעַבְדָה
וְעַמְדָה דְעַלְיוֹן בְּתַרְעֵיא הָאָלֵין: ³ כְּדָנָן אָמָר יְהָנָא עַבְדָיו דִינָא
וְצִדְקָתָא וּשְׂיוּבוֹ אַנְיָסָא מִינְדָּא נִיסָּא לִיה וְגִיּוֹר יְתִם וְאַרְמָלָא לֹא
תוֹנוֹן וְלֹא תִּגְנָסֹן וְדָם זְכָאי לֹא תִּשְׁדַׁוְן בְּאַתְרָא הָדִין: ⁴ אָרַי
אָמָר מַעֲבָד תְּעַבְדָוּן יְתִ פָתָגָןָא הָדִין וְיַעֲלָוּן בְּתַרְעֵיא בֵּיתָא הָדִין
מַלְכָיָן וְתַבִּין לְדוֹד עַל כּוֹרְסָהִי רַכְבָּיָן בְּרַתִּיכָיָן וּבְסָסָן הָוָא
וְעַבְדָהָי וְעַמְיָה: ⁵ וְאָמָר לֹא תְקַבְּלוּן יְתִ פָתָגָןָא הָאָלֵין בְּמִימָרִי
קוֹמִית אָמָר יְהָנָא לְחוֹרְבָּא יְהָיָה בִּיתָה הָדִין:

בְּדָבָר גָּדוֹל יִמְתֹּהוּ: ⁷ וַאֲחַر־יְהִקְמָה נָאָמֵן־יְהֹוָה אֶת־צְדָקִיתְךָ
מֶלֶךְ־יְהִוָּה וְאֶת־עֲבָדָיו וְאֶת־הַלְּעָם וְאֶת־הַשְׁאָרִים בְּעוֹר
הַזֹּאת מִזְרָחָב וְמִזְרָחָב וְמִזְרָחָב בֵּין־גִּבְּרָאָצֶר
מֶלֶךְ־בָּבֶל וּבֵין־אַיִּבְנָה וּבֵין־מִבְקָשָׁי נְפָשָׁם וְהַכָּס לְפִרְחָרָב
לְאִירָחוֹס עַל־יְהָם וְלֹא יִחְמַל וְלֹא יַרְחַם: ⁸ וְאֶל־הַלְּעָם הַזֹּהֵב
הַאָמֵר כִּי יְהֹוָה הַנָּנוּ נָתַן לִפְנֵיכֶם אֶת־צְדָקָה הַחִינִּים
וְאֶת־צְדָקָה הַמְּמוֹת: ⁹ הַיְשֵׁב בְּעִיר הַזֹּאת יָמוֹת בְּחַרְבָּה וּבְרָעָב
וּבְגַּבְּרָה וְהַיָּצָא וּנְפַלֵּל עַל־הַכְּשָׁדִים הַצָּרִים עַל־יכֶם יִחְיָה וְחִיָּה
וְהַיְתָה־לָן נְפַשׂ לְשָׁלֵל: ¹⁰ כִּי שְׁמַתִּי פָנֵי בְּעִיר הַזֹּאת
לְרֻעה וְלֹא לְטוּבָה נָאָמֵן־יְהֹוָה בִּינְדָמָלֵךְ בְּבָל תִּפְתַּח וּשְׁרָפָה
בָּאָש: ס ¹¹ וְלִבְנֵי מֶלֶךְ יְהִוָּה שְׁמַעַו דְּבָרֵי־יְהֹוָה:

¹² בַּיּוֹת דָּרוֹד פֶּה אָמֵר יְהֹוָה

דִּינֵו לְבָקָר מִשְׁפָּט

פְּנֵי־הַצְּאָה כְּאֵש חָמֵרָה

מִפְנֵי רֹעַ מַעֲלָלִיהָם:

¹³ הַנָּנוּ אֶל־זֶה יִשְׁבַּת הַעַמֵּק

הַאָמָרִים מִיּוֹתָת עַלְלִינוּ

¹⁴ וּפְקָדָתִי עַל־יכֶם כִּפְרִי

וְהַצְּתִי אַש בִּינְעָרָה

וְהַצְּילָיו גְּזֹוֵל מִינֵד עַזְשָׁק

וּבְעָרָה וְאֵין מִכְבָּה

מַעֲלָלִיהָם

צָור הַמִּישָׁר נָאָמֵן־יְהֹוָה

וּמַיְבוֹא בְּמַעֲנוֹתָינוּ:

מַעֲלָלִיכֶם נָאָמֵן־יְהֹוָה

וְאֶכֶּלֶת פָּלָס־בִּיבִּיה: ס

²² כִּי אָמֵר יְהֹוָה קָר בֵּית־מֶלֶךְ יְהֹוָה וְדִבְרָתֶךָ שֶׁ
אֶת־הַדָּבָר הַזֹּה: ² וְאֶמְרָתֶךָ שְׁמַע דְּבָרֵי־יְהֹוָה מֶלֶךְ
יְהֹוָה הַיְשֵׁב עַל־כֶּסֶף דָּנוֹ אַפָּה וְעַבְדִּיךְ וְעַמְךָ הַבָּאים
בְּשֻׁעָרִים הַאֲלָהָה: ס ³ כִּי אָמֵר יְהֹוָה עֲשֵׂו מִשְׁפָּט
וְצְדָקָה וְהַצְּילָיו גְּזֹוֵל מִינֵד עַזְשָׁק וְגַר יְתּוֹם וְאֶלְמָנָה אֶל־תְּנוּ
אֶל־חַמְסָיו וְתַּם נְקִי אֶל־גְּשָׁבָכו בְּמִקְומֵה הַזֹּה: ⁴ כִּי אַמְּעַשָּׂו
פְּעַשָּׂו אֶת־הַדָּבָר הַזֹּה וְבָאו בְּשֻׁעָרִי דִּבְרָתֶךָ הַזֹּה מֶלֶכִים יִשְׁבָּוּ
לְדָרוֹד עַל־כֶּסֶף אוֹ רַכְבִּים בְּרַכְבִּים וּבְסּוּסִים הַוָּא וְעַבְדוּ וְעַמּוּ: וְצְבָרִי
⁵ וְאֶם לֹא תִשְׁמַע אֶת־הַדָּבָרִים הַאֲלָה בַּי נִשְׁבַּעַתִּי נָאָמֵן־יְהֹוָה

אָרִי אֹתֶς אָגֵר לְעַוְבָּדִי אֲכַחַף צְדִיקְיָא אָמֵר יְיָ וַיַּהֲבֹן
מְאָרָע בְּעָלִי דְּבָבִיהָן:

¹⁷ וְאֹתֶς סְבּוֹר לְסֻפִּיךְ אָמֵר יְיָ וַיַּהֲבֹן בְּנֵא לְתְחִימָהָן:
¹⁸ שְׁמַיּוּ גָּלִי קָדְמִי בֵּית יִשְׂרָאֵל דְּבָבָן וּמְתַאֲנָחִין עַל
דְּאַטְלָלָיו אָמְרִין אִתְּחַתָּא עַלְן יִסְוִרִין וְלֹא אַלְיָפְנָא כְּעַנְלָ
לֹא מְלִיף נִיר כָּדו אַתְּבָנָא לְפּוֹלְחָנָךְ וַנְתִיב אָרִי אָתָּה יְיָ
אַלְהָנָא:

¹⁹ אָרִי כֵּד אַנְתָּנוּ תִּבְינָן לְאוֹרִיתָא מַתְנָחָם עַלְנָא וּכְדוּ
דְּאַתְגָּלִי לְנָא טְפָחָנָא עַל יְרָכָא בְּהִתְגָּנָא וְאַפְּ אַתְקָנָעָנָא
אָרִי קַבְיָלָנָא חָסּוּדִי חָזְבָנָא דְּמַלְקָדְמִין:

²⁰ הַכְּבָר חַבִּיב קָדְמִי יִשְׂרָאֵל חֶלְאָ רְבִי רְחִים הֵיא אָרִי
בָּזְמָן דְּמַשְׁוִי פְּתָגָמִי אוֹרִיתִי עַל לְבִיה לְמַעְבָּדָהָן מְדָכָר
דְּכִירָנָא לְאוֹטָבָא לְיהָעוֹד עַל כָּנו אַתְנוֹלָלוּ רְחִמִּי עַלְיהָוּ
רְחִמָּא אַרְחוֹם עַלְיהָוּן אָמֵר יְיָ:

²¹ כְּנַשְׁתָּא דְּיִשְׂרָאֵל אַדְכָרִי לִיד עַוְבָּדִי אֲכַחַף תְּקִנְיָא
שְׁפָכוּי תְּחִנְנִין בְּמַרְר שְׁוֹאי לְבִיךְ אַסְתָּכָלִי בְּעַוְבָּדִי
דְּעַבְדָּת אָם פְּקִנִּין דְּכָנוּ גְּלִיתָ לְאוֹרָחָ רְחִיקָא כָּדו תּוּבוֹ
כְּנַשְׁתָּא דְּיִשְׂרָאֵל וַתְּהִבְוּן לְקִרְנוֹד אַלְיוֹן:

²² עַד אִמְתִּי אָתְ מְתַחְסָנָא לְמַתָּב כְּנַשְׁתָּא דְּסִנְיָא הַיּוֹבָתָהָא
אָרִי הָא יְיָ בְּרָא חֲדָתָא בְּאָרְעָא וְעַמָּא בֵּית יִשְׂרָאֵל יְתִהְנוֹן
לְאוֹרִיתָא:

²³ כְּדָנָן אָמֵר יְיָ צְבָאות אֱלֹהָא דְּיִשְׂרָאֵל עַוד יִיְמְרוּנָה
פְּתָגָמָה תְּרִין בְּאָרְעָא דְּבֵית יְהוָה וּבְקָרוֹוָהָי כֵּד אַתְּבָנָה
גְּלִוְתָּהָן יְבָרְכִּינָה יְיָ מְדוֹר קַוְשְׁטִיה טְוָרָא קְדִישָא: ²⁴ וַיַּהֲבֹן
בְּהָ דְּבֵית יְהוָה וְכָל קְרוֹיְהָן כְּחֶדָא אַיְכָרִין וּדְנַטְלִין בְּסִיעָן:
²⁵ אָרִי שְׁבָעִית נֶפֶש מְשֻׁלְחָה וְכָל נֶפֶש יְצָפָא מְלִיחָה כָּל טֻוב:
²⁶ אָמֵר נֶבֶיא עַל דָּא בְּשָׁוְרָתָא דְּיוֹמִי נְחַמְתָּא דְּעַתִּידָין לְמִיטָּה
אַתְּבָרִית וְחַזְוִית תְּבִית דְּמָכִית וְשְׁנָתִי הַנְּאָתָנִי: ²⁷ הָא יוֹמִיא אַתָּנוּ
אָמֵר יְיָ וְאַקְיִם יְתִ דְּבֵית יְהוָה אַסְגִּינוּן כְּאָנָשָׁא וְאַצְלָחָנִינוּ

מִנְעֵי קֹלֶךְ מִבְּכִי
כִּי יָשׁ שַׁכְרֵר לְפָעַלְתֶּל נָאָמָן יְהוָה וְשָׁבוּ מְאָרֶץ אָוִיב:

וַיָּשַׁתְּקֹנַה לְאַחֲרִיתָה נָאָמָן יְהוָה וְשָׁבוּ בָנִים לְגֻבּוֹלָם: ס 17
שְׁמוּעֵ שְׁמוּעֵ אֲפָרִים מַתָּנוֹדָר 18

**ישרתוני ואוֹסֵר
השיבני ואשובה**

כִּירָאָחָרִי שׁוֹבֵן נְחַמְתִּי
 וְאָחָרִי הַנְּדָעִי
בְּשַׁתִּי וּגְנֻם-גְּנֻלָּמְתִּי
הַבָּנוּ וְקִירָרְלִי אֲפָרִים
כִּירָמְמִי דְּבָרִי בָּבוֹ
עַל-פָּנָיו הַמָּוֶן מְעֵילָיו
סְפִּיקָּפִי עַל-יְהָדָה
כִּי נְשָׁאָתִי חִרְפָּתִ נְעוּרִי:
אָמַם יְלִד שְׁעַשְׁעִים
זְלִר אָזְכָרָנוּ עוֹד
רָחִם אֲרַחְמָנוּ נְאַמְּדָהָה: ס

**שְׁמֵי לְךָ תִּמְרוֹרִים
גַּרְדֵּךְ הַלְכָתִי
שְׁבֵי אֶלְעָרֵיךְ אֱלֹהָה: הַלְכָתָה**

**הַצְּבִיבִי לְךָ צִינִים
שְׂתֵּי לְפֶךְ לְמַסְלָה
שְׁבוּ בְּתוּלָת יִשְׂרָאֵל**

עד-מָתִי תַּחֲמֹלְיוֹן הַבָּת הַשׁוֹבֶבָה
כִּי-בְּלֹא יְהוָה חֲדָשָׁה בָּאָרֶץ נִקְבָּה תַּסּוּבֵב גָּבָר : ס

23 פֶּה-אָמַר יְהוָה צֹבָאֹת אֱלֹהִי יִשְׂרָאֵל עַזְדָּבָר
הַזֶּה בָּאָרֶץ יְהוּדָה וּבָעֲרֵיו בְּשֻׁבוֹן אֶת-שְׁבּוּתָם יִבְרָכֵךְ יְהוָה
גּוֹנוֹה צִדְקָה קָרְבָּנָךְ: **24** וַיֵּשֶׁבּוּ בָהּ יְהוּדָה וּכְלָעָרֵיו יִחְנוֹן
אֲכָלִים וְגַסְעָו בְּעַדר: **25** כִּי הַרְיוֹתִי נֶפֶשׁ עִיפָּה וּכְלָנֶפֶשׁ דָּאַבָּה
מֶלֶאָה: **26** עַל-זָאת הַקִּיצָתִי וְאֶרְאָה וְשָׁנָה עֲרָבָה לְ: ס
27 הַגָּה יְמִים בָּאִים נָאַסְיָה וּזְרַעַתִּי אֶת-בֵית יִשְׂרָאֵל וְאֶת-בֵית
יְהוּדָה זָרָע אָדָם וּזְרָע בְּהַמָּה: **28** וְהִי כַּאֲשֶׁר שְׁקָדָתִי עַלְيָהֶם
לְנִטְשׁ וּלְנִטוֹזׁ וּלְהַלֵּס וּלְהַאֲבִיד וּלְהַרְעֵן אָשָׁךְ עַלְיָהֶם

רִוְתָצַנְהוֹן:

14 אֵיכֶדְיוֹ תִּמְרוֹן גְּבָרֵין אֲנַחְנוּ וְגְבָרֵין דְּחִילָא לְמַעַבְדָה קְרָבָא:

15 אֲתַבְזַיְוֹ מֹאָכָאֵי וְקָרְנוֹיְהוֹן חַרְבוֹא וְשִׁפְרָה עַזְלִימְיְהוֹן יְתַמְסְרֵוֹן לְקַטְלָא אָמֵר מַלְכָא יְיָ צְבָאות שְׁמִיה:

16 קְרִיב תִּבְרֵהוֹן דְמֹאָכָאֵי לְמִיתָה וּבְשִׁתְהָוֹן מַוחְיָא לְחַדָּא:

17 דָוּ עַלְוָהוּ כָל סְחָרְנוֹהוּ וְכָל יְדָעִי שְׁמִיה אָמְרוֹ אֵיכֶדְיוֹ אֲתַבְזַיְוֹ מַלְךָ מְבָאִישׁ שְׁלָטוֹן מַעַיק:

18 חַוְתִי מִקְרָא וְתוֹבִי בְצָחִינָא מִלְכָוֹת כְּנַשְׁתָא דְרִיבָוֹן אֲרִי בְזֹזְוֹן אַתָּוּ עַל מֹאָכָ סְלִיקָוּ עַלְךָ חַבְילָוּ כְּרַבְכוֹה:

19 עַל אָוְרָחָא קִומוֹ וְסֻכוֹ דִּיחָבָוֹן בְּעַרְוָעָרָשָׁאִילָוּ לְמַעְרָקִיא וְלְמַשְׂיזְבָּנָא אָמְרוֹ מָה הָוָה עַל תְּבָרָא דִּיכְיָי:

20 בְּהִוָּה מֹאָכָאֵי אֲרִי אֲתַבְרוֹ אַיְלָלוּ וְצָנָחוּ חָוּ בְאַרְנוֹן אֲרִי אֲתַבְזַיְוֹ מֹאָכָאֵי:

21 וְעַבְדֵי פּוֹרְעָנוֹתָא מְטוֹ לְאָרָעָ מִישְׁרָא לְחֹזְלָוֹן וְלִיהְיַץ וְעַל מִיפְעָתָה:

22 וְעַל דִּיבָוֹן וְעַל נְבוֹ וְעַל בֵּית דְבָלְתִים:

23 וְעַל קְרִיתִים וְעַל בֵּית גָּמוֹל וְעַל בֵּית מְעוֹן:

24 וְעַל קְרִיות וְעַל בָּצָרָה וְעַל כָּל קְרֵנוֹ אָרָעָ מֹאָכָבָ דְרַחְיִקְיָן וְדְקָרִיבָן:

25 אֲתַקְטָפָת מִלְכָוֹת מֹאָכָב וְשְׁלָטָנְיְהוֹן אֲתַבְרוֹ אָמְרָ יְיָ אֲתַחְתָא עַלְיהָוּ עַקָּא וְיְהָוָן דְמָנוֹ לְרוֹיָא אֲרִי עַל עַמָּא דִּיָּ אַתְרַבְּרָבוֹ וְיִדְרְשָׁוֹן מֹאָכָאֵי בְאַתְרִידָהוֹן לְלַעֲיב אֲפָ אַנְנוֹן:

26 וְעַל דְתְרִידָהוֹן עַל תִּבְרִיהָ דִישְׁרָאֵל בְּדָלָא חָטוֹ לְכֹזֶן כָּאֹלוֹ בְנַבְנִין אֲשַׁחְכָהוּ וְעַל דְאַסְגִּיתָוֹן עַל יְהָוָה מֹאָכָב הַתְּנוּמָה רְשָׁבָקָא פּוֹם שְׁוֹבָכָא וְנַחַתָא וְשָׁרָוּ בְכִיפָא יְתִבְיָהָ מֹאָכָב הַתְּנוּהָ רְשָׁבָקָא פּוֹם שְׁוֹבָכָא וְנַחַתָא וְשָׁרָיָא בְאַרְעָית גּוֹבָא:

29 שְׁמַעְנָא רְבָרְבִי מֹאָכָב דְמַחְנָאָן לְתְדָא רְבָרְבִיהָוּ וְמְפָנִיקִיהָוּ וְגַיְוָתְנוֹתָהָוּ וְרַמְוֹת לְבָהָוָן:

30 קְדָמָי גָלָנוּ אָמֵר יְיָ עַוְבָדֵי רְבָרְבִנְיָהָוּ וְלֹא תִקְנָנוּ יְקִירִיהָוּ לֹא כְּדָכְשָׁר עַבְדָה:

31 עַל בָּנוֹ עַל מֹאָכָאֵי מְנִילָלִין וְעַל מֹאָכָאֵי כּוֹלָהָוּ מְצֻחָהָוּן עַל אָנָשׁ כְּרָד תִּקְפְּהָוָן דָנוֹן:

14 אָיֹד תֹּאמֶרְוּ גּוֹבָרִים אֲנָהָנוּ וְאַנְשֵׁי־חַיִל לְמַלְחָמָה:

15 שָׂהָד מוֹאָב וְעַרְיוֹת עַלְהָה וּמִבְּתָר בְּחוּרָיו יָרְדוּ לְפִטְבָּח
נָאָס־הַמֶּלֶךְ יִתְהַוו אַכְבָּאות שָׁמוֹ:

16 קָרוֹב אַיְדֵי־מוֹאָב לְבּוֹא
17 נָדוּ לֹא כָּל־סְבִיבָיו

אָמָרוּ אַיְכָה נִשְׁבַּר מִטְהָעָז
אָמָרוּ אַיְכָה יִשְׁבַּר מִטְהָעָז
18 רְדֵי מִכְבּוֹד יִשְׁבַּר בְּצָמָא
כִּי־שָׂהָד מוֹאָב עַלְהָה בָּה

19 אֶל־דָּרֶךְ עַמְקִי וְצִפִּי
שָׁאַלְיָגָס וְגַמְלָטָה

20 הַבּוֹשׁ מוֹאָב כִּי־חַתָּה
הַגְּיִידּוֹ בְּאַרְנוֹן וְזַעַקּוֹ
21 וּמִשְׁפְּט בָּא אֶל־אָרֶץ חַמִּישָׁר אֶל־חַלוֹן וְאֶל־יְהִצָּה
וּעַל־מוֹפָעָת: **22** וּעַל־דִּיבּוֹן וּעַל־גְּבוֹן וּעַל־בָּית דְּבָלִתִים: מִפְּעַת

23 וּעַל קְרִיטִים וּעַל־בָּית גִּמְיל וּעַל־בָּית מַעֲזָן: **24** וּעַל־קְרִירִות
וּעַל־בָּצָרָה וּעַל כָּל־עַרְיִי אָרֶץ מוֹאָב תְּרַחְקּוֹת וְהַקְּרֻבּוֹת:
25 גַּנְגָּעָה קָרְנוֹ מוֹאָב וּזְרֻעוֹ נִשְׁבְּרָה נָאָם יִתְהַוו: **26** הַשְּׁבִירָה
כִּי עַל־יְהֹוָה הַגְּדִיל וְסִפְקָה מוֹאָב בְּקִיאָו וְהִיא לְשַׁחַק גַּמְדָּהָא:

27 וְאָם לְיָא הַשְּׁחַק הַיָּה לְךָ יִשְׂרָאֵל אַמְ-בְּגָנְבִים נִמְצָא
כִּירְכְּבִי דְּבָרִיךְ בּוֹ תִּתְנוֹדֵד: **28** עַזְבוּ עָרִים וְשִׁכְנָנוּ בְּפָלָעָה

יִשְׁכְּבִי מוֹאָב וְהִיָּוָה כִּיּוֹתָה תִּקְגּוֹן בְּעַבְרִי פִּיפְחָת: **29** שְׁמַעַנוּ
גְּאוֹן־מוֹאָב גַּאֲהָה מַאֲד גְּבָהָוּ וְגָאוֹנוּ וְגָאוֹתוֹ וְרָם לְבּוֹ: **30** אֲנִי

יַדְעַתִּי נָאָם־יְהֹוָה עַבְרָתוֹ וְלֹא־כַּן בָּהָיו לְאַכְּן עָשָׂו: **31** עַל־כַּן
עַל־מוֹאָב אַיְלִיל וְלִמְוֹאָב כָּלָה אַזְעָק אֶל־אַנְשֵׁי קִיר־חַרְשָׁה

יִתְהַגָּה:

מְרוֹדָך מֶלֶךְ דָּבָל בְּשִׁנְתַּת מֶלֶכְתִּיתָה וְתִרְשֵׁחַ יְהוּדִים מֶלֶךְ
שְׁבָטָא דְּבִית יְהוּדָה וְאֲפִיק יְתִיה מֶבֶית אָסִירִי: ³² וּמְלִיל עַמִּיה
פְּתַגְמִין פְּקָנִין וַיַּהַב נֵת כּוֹרְסִיה מַעַיל לְכִורְסִי מֶלֶכְיָה דַי
עַמִּיה בָּבֶל: ³³ וּשְׁנִי נֵת לְבָושִׁי אָסִירִיה וְאֲכִיל לְתַחְמָא קְדֻמוּהָ
תְּדִירָא כָל יוֹמָא חִוּדָה: ³⁴ וְשִׁרְוָתָה שִׁרְוָתָא תְּדִירָא מִתְּחִיבָא
לֵיה מִן קָדָם מֶלֶךְ דָּבָל פְּתַגְמִים יוֹם בְּיוּמִיה עַד יוֹם מוֹתִיה
כָל יוֹמָי חִוּדָה:

בשנת מלכתו אֶת־רַאשׁ יְהוּכִין מֶלֶךְ־יְהוּדָה וַיֵּצֵא אֹתוֹ מִבֵּית הַכֹּלְיאָ: ³² וַיַּדְבֵּר אֲלֹו טָבּוֹת נִתְן אֶת־פְּסָאָן מִפְּעָל לְכַפֵּא הַכֹּלְיאָ מִלְכִים אֲשֶׁר אָתָה בְּבָבֶל: ³³ וְשָׂנָה אֶת בְּנוֹי כְּלֹא וְאֶלְלָל לְחַם הַמִּלְכִים לְפָנָיו פָּמִיד כָּל־יְמֵי חַיָּו: ³⁴ נִאֲרַחַת אֶרְחַת פָּמִיד נִתְנַחַלְוּ מֵאָת מֶלֶךְ־בָּבֶל דְּבָרִיּוֹם בְּיוֹמָו עַד־יָמָם מוֹתָו כָּל יְמֵי חַיָּו:

	הַקְרָבָה	הַקְרָבָה	הַקְרָבָה	הַקְרָבָה	הַקְרָבָה	הַקְרָבָה
Imperative	קְרָב	קְרָבֵי	קְרָבָנוּ	קְרָבָה	קְרָבָה	קְרָבָה
ms						
fs						
mp						
fp						
Infinitive	קְרָבָה	קְרָבָה	קְרָבָה	קְרָבָה	קְרָבָה	קְרָבָה
	Active Participle	מִקְרָב	מִקְרָבִים	מִקְרָבָה	מִקְרָבָה	מִקְרָבָה
		מִקְרָבִי	מִקְרָבִים	מִקְרָבִת	מִקְרָבִים	מִקְרָבִת
		מִקְרָבֵי	מִקְרָבִים	מִקְרָבֵת	מִקְרָבִים	מִקְרָבֵת
		מִקְרָבָה	מִקְרָבָה	מִקְרָבָה	מִקְרָבָה	מִקְרָבָה
		מִקְרָבָה	מִקְרָבָה	מִקְרָבָה	מִקְרָבָה	מִקְרָבָה
Passive Participle	מִקְרָב	מִקְרָבִי	מִקְרָבִים	מִקְרָבִת	מִקְרָבִים	מִקְרָבִת
		מִקְרָבִי	מִקְרָבִים	מִקְרָבִת	מִקְרָבִים	מִקְרָבִת
		מִקְרָבֵי	מִקְרָבִים	מִקְרָבֵת	מִקְרָבִים	מִקְרָבֵת
		מִקְרָבָה	מִקְרָבָה	מִקְרָבָה	מִקְרָבָה	מִקְרָבָה
		מִקְרָבָה	מִקְרָבָה	מִקְרָבָה	מִקְרָבָה	מִקְרָבָה
ms	קְרָב	קְרָבִי	קְרָבָנוּ	קְרָבָה	קְרָבָה	קְרָבָה
mp	מִקְרָב	מִקְרָבִים	מִקְרָבִים	מִקְרָבִת	מִקְרָבִים	מִקְרָבִת
fs	מִקְרָב	מִקְרָבִי	מִקְרָבִים	מִקְרָבִת	מִקְרָבִים	מִקְרָבִת
fp	מִקְרָב	מִקְרָבִי	מִקְרָבִים	מִקְרָבִת	מִקְרָבִים	מִקְרָבִת